Prima instanţă: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) dosarul nr. 2r-2049/23
Judecător: Potânga Iurie 2-23067284-02-25r-13062023

DECIZIE

21 septembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componenţa:
Preşedintele completului, judecătorul Anatol Pahopol
judecătorii Ruxanda Pulbere şi Ala Malîi

examinând, fără citarea părţilor, cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 12.05.2023, adoptată în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****, -

A CONSTATAT:

Circumstanţele cauzei.

La 10.05.2023, executorul judecătoresc ***** a depus în instanţa de judecată demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****, a.n. *****, IDNP: *****, cu domiciliul în *****, în scopul asigurării executării documentului executoriu nr. 2-1321/2020 din 19.05.2021 emis de Judecătoria Soroca (sediul Florești) privind încasarea de la ***** în beneficiul ***** a datoriei în sumă de 3228, 11 Euro și 2281, 75 lei.

În motivarea demersului, executorul judecătoresc a menționat că, în procedura de executare forțată se află documentul executoriu nr. 2-1321/2020 din 19.05.2021 emis de Judecătoria Soroca (sediul Florești) privind încasarea de la ***** în beneficiul ***** a datoriei în sumă de 3228, 11 Euro și 2281, 75 lei.

Întru executarea hotărârii menționate, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse măsurile de asigurare a executării și acțiunile executare în conformitate cu prevederile art. 62 şi 63 ale Codului de executare.

Astfel, prin încheierea nr. 176-11177/2021, s-a dispus primirea și intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu în cauză și numită în condițiile art. 62 Cod de executare, procedura de conciliere a părților, la care debitorul fiind somat legal nu s-a prezentat fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers.

A menționat că, debitorul ***** fiind somată, în repetate rânduri nu și-a onorat obligațiile, iar odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni.

Pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenționat tergiversează executarea hotărârii de judecată.

Astfel, ținând cont de faptul că debitorul este obligat să execute hotărârea de judecată întocmai şi la timp, fără întârzieri nejustificate, executorul judecătoresc a constatat faptul eschivării de la executarea hotărârii de judecată a debitorului.

De asemenea, a considerat oportună aplicarea imediată a interdicției de părăsire a hotarelor ţării în privinţa debitorului *****, deoarece s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărârii de judecată întrucât plecarea acesteia peste hotarele ţării ar putea fi definitivă.

Poziţia instanţei de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 12.05.2023, a fost respins, ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc ***** cu privire la aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni pe numele debitorului *****. (f.d. 30-34)

Solicitarea recurentului.

Invocând dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 12.05.2023, executorului judecătoresc ***** la 29.05.2023, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunţarea unei noi decizii, prin care să fie admis demersul său, privind aplicarea interdicţiei de a nu părăsi ţara pe numele debitorului, pentru o perioadă de 6 luni.

Argumentele părţilor.

În motivarea recursului, executorului judecătoresc ***** a reiterat motivele de fapt şi de drept susținute în demersul depus.

Suplimentar, a indicat că instanţa de fond incorect a tratat că, locul de aflare a debitorului este cunoscut, fapt pentru care nu urmează a fi aplicată interdicția.

A relevat că, instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că, prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, şi anume, aplicarea interdicției de a nu părăsi ţara.

Şi-a întemeiat cererea de recurs pe dispozițiile art. 10, 22, 64 ale Codului de executare.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 12.05.2023, iar recursul a fost depus la 29.05.2023, prin intermediul oficiului poștal, astfel, Colegiul judiciar consideră recursul ca fiind declarat în termen.

Aprecierea instanței de recurs.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele aspecte ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Actele cauzei atestă că, în procedura executorului judecătoresc ***** se află documentul executoriu nr. 2-1321/2020 din 19.05.2021 emis de Judecătoria Soroca (sediul Florești) privind încasarea de la ***** în beneficiul ***** a datoriei în sumă de 3228, 11 Euro și 2281, 75 lei.

Astfel, prin încheierile nr. 176-11177/2021 din 28.07.2021, de către executorul judecătoresc *****, a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu şi aplicate măsurile de executare a executării. (f.d. 16-17).

Este cert că, domiciliul debitorului este în ***** conform datelor din SIC „Acces Web”, corespondența expediată de către executorul judecătoresc fiind recepţionată. (f.d. 58)

Conform extraselor din baza de date CNAM se atestă că, ***** nu este angajată şi asigurată (f.d. 5, 22).

Se atestă că, executorul judecătoresc ***** la 10.05.2023 a sesizat instanţa de judecată în ordinea art. 64 Codul de executare, înaintând un demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara a debitorului *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12.05.2023, a fost respins demersul înaintat de executorul judecătoresc *****.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, executorul judecătoresc ***** a contestat-o cu recurs, invocând argumentele relatate supra.

În contextul situației de fapt constatate în speță, Colegiul civil consideră întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii demersului executorului judecătoresc cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului, reieșind din următoarele motive.

Conform art. 27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară.

Conform art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sunt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei, iar aliniatul (4) al aceluiași articol stabilește că restrângerea trebuie să fie proporţională cu situaţia care a determinat-o şi nu poate atinge existenţa dreptului sau a libertăţii.

În această ordine de idei, relevanță au și prevederile art. 2 din Protocolul adițional nr.4 CEDO, în conformitate cu care oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reşedinţa sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice ţară, inclusiv pe a sa.

Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decît acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, siguranţa publică, menţinerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora. În anumite zone determinate drepturile recunoscute în paragraful 1 pot face obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

În acord cu art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

În accepţiunea art. 64 alin. (1) Cod de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării

documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii.

Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

Instanța de recurs relevă că demersul înaintat de executorul judecătoresc ***** privind interdicția de a părăsi țara în privința debitorului ***** a fost examinat de prima instanță în strictă corespundere cu prevederile art. 64 Cod de executare.

Colegiul civil subliniază că, argumentele recurentului invocate în cererea de recurs sunt nefondate, deoarece recurentul, în acest sens, nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care ar fi de natură să combată concluziile instanței de fond, expuse în încheierea contestată, or, acesta solicitând aplicarea interdicției de a nu părăsi țara în privința debitorului ***** nu a prezentat, cel puțin, oportunitatea interdicției, precum nu a invocat nicio motivație care să probeze că o astfel de măsură va facilita executarea hotărârii judecătorești irevocabile.

Or, din materialele cauzei rezultă că, ***** își are domiciliul în r-nul *****, nu este încadrată în câmpul muncii şi asigurată. (f.d. 22-24)

Distinct de opinia recurentului, Colegiul civil remarcă că, din materialele cauzei nu urmează careva probe veridice, şi anume, informația poliției de frontieră sau extrasul SIC Acces Web, ce ar elucida circumstanța dacă debitorul se află sau nu pe teritoriul țării, ori frecvența traversării de către debitor a hotarelor Republicii Moldova şi informația care ar confirma că, plecarea debitorului ***** din țară poate compromite șansele de a percepe suma datoriei potrivit documentului executoriu. Or, deși se face referire la informația privind traversarea frontierei de stat de către debitor, aceasta lipsește la dosar.

Totodată, instanța reține că, din conținutul materialelor cauzei nu rezultă şi/sau se justifică că, în acţiunile de executare a executorului judecătoresc este necesară prezența debitorului și că au fost luate toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu, circumstanță ce denotă că nu sunt întrunite condițiile legale de aplicare a unei astfel de interdicții.

Prin urmare, executorul judecătoresc urma să demonstreze că a întreprins toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu, însă acestea s-au soldat cu eșec, iar restricția revendicată este ultima soluție de natură a influența conduita și responsabilitatea debitorului în partea ce ține de executarea titlului

executoriu, iar instanța de recurs apreciază demersul depus de către executorul judecătoresc ca fiind unul formal în acest sens.

Astfel, instanța de recurs reiterează că, interdicția de a părăsi țara este o măsură excepțională, limitând dreptul la liberă circulație al persoanei, respectiv urmează a fi aplicată după epuizarea tuturor măsurilor de asigurare a executării sau în urma constatării caracterului ineficient al acestora, măsura în cauză având un caracter final.

În altă ordine de idei, Colegiul civil accentuează că aplicarea interdicției de a părăsi țara se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod de executare. Or, prin intermediul instituiri măsurii de interzicere debitorului de a părăsi țara, urmează a fi urmărit scopul asigurării executării documentului executoriu. Aceasta nu constituie o sancțiune pentru neexecutare.

În raport cu aceste considerente, Colegiul civil constată că încheierea instanței de fond a fost pronunțată cu aprecierea corectă a probelor administrate în cauză (art. 130 Cod de procedură civilă) și cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale invocate, neexistând motive de casare a încheierii contestate.

Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul depus de executorul judecătoresc *****.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12.05.2023, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 427 lit. a) şi 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

-

DECIDE:

Se respinge cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 12.05.2023, adoptată în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul Anatol Pahopol

judecătorii Ruxanda Pulbere

Ala Malîi